

PONTBRIEF

APRIL 2018

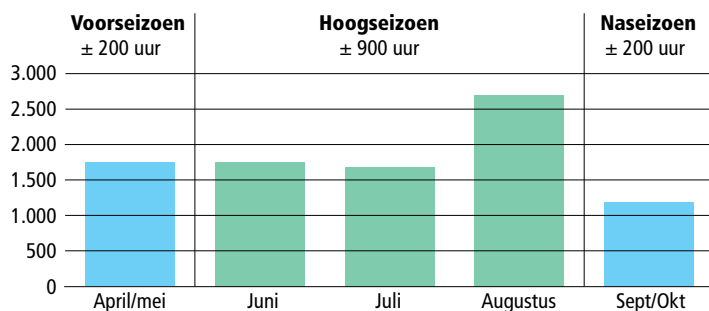

2017 GEEN RECORDJAAR, MAAR WE KLAGEN NIET

We hebben 9069 passagiers overgezet in 2017. Het weer tijdens ons vaarseizoen was - vooral in juli - niet zo goed als in 2016, toen we 475 passagiers meer overgezet hebben. Nog steeds een respectabel aantal, want buiten een straal van 50 km rond Kingmatille weet vrijwel niemand waar het ligt. Dat we in fietsroutes met knooppunten opgenomen zijn, werkt zeker in ons voordeel, want zelfs soms afkomstig uit de verste buitenland, weet men ons met een fietskaart te vinden.

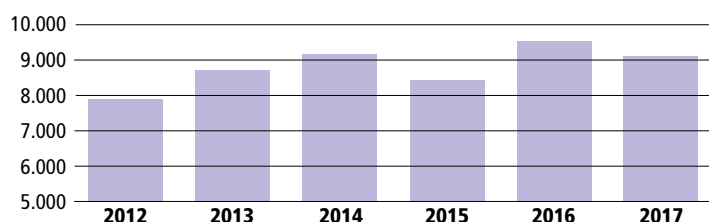
De omzet op ons terrasje verschilde ondanks het kleinere aantal passagiers overigens maar een paar tientjes met die van 2016. Velen komen regelmatig langs, dat blijkt uit het aantal abonnementhouders dat nog elk jaar stijgt.

AANTAL PASSAGIERS IN 2017

In het voorseizoen varen we door de week van 13:00 tot 18:00 uur en in de weekends van 10:00 tot 18:00 uur. Dan is te zien dat juni en juli - elke dag van 10:00 tot 20:00 uur - wat het weer betreft, niet bepaald indrukwekkend waren en september met dezelfde uren als mei, ook al niet.

AANTAL PASSAGIERS PER JAAR

DE VRIJWILLIGERS

Het aantal schippers en cateringdames blijft ongeveer constant, een enkeling stopt ermee, maar er komen altijd weer nieuwe liefhebbers bij. Tamme Velstra, Anne en Ele Bruinsma, die veel diensten draaiden, waren daar dit seizoen niet toe in staat door verschillende ongemakken. Gelukkig zijn er geen diensten uit-

gevallen, alle gaten in het rooster werden tijdig opgevuld door de schippers en cateringdames, ook tijdens de vakantieperiode.

Onderhoudswerk aan pont, schippersonderkomen en terras doen we zoveel mogelijk zelf. Dat lukt goed omdat de vrijwilligers trots zijn op hun pont en de sfeer zich kenmerkt door gemoedelijke samenwerking. Het is een prettig clubje!

PASSANTEN

Er vaart van alles langs ons stekje aan het Van Harinxmakanaal. Behalve talloze motor- en zeiljachten - zelden echt onder zeil - zijn er de vaste voorbijgangers als de *Amalfi*, *Jolling*, *Robbenzand*, *Orion* en *Noorderkroon*, met zand en de *Waddenzee* met schelpen - zie foto - die wekelijks, zo niet dagelijks passeren.

Enkele malen per seizoen passeert een Rijn-cruiseschip, onderweg naar Harlingen en zo af en toe komen monsters in de 110 m lange, 11,40 m brede M8 Groot Rijnschip Klasse voorbij, zoals de *Nadorias* - foto onder - waarbij de pont, afgemeerd aan de Zuidoever, maar nietig is. Geladen met containers of droge bulk, maakt zo'n schip vrijwel geen golven, maar de zuiging is aanzienlijk. Afgemeerd zakt de pont zomaar 20 cm tijdens het passeren! Als we nog maar met één tros vastliggen, kan het 'losse eind' van de pont zomaar het kanaal ingezogen worden, overigens zonder dat dit gevaarlijk wordt. Zelfs als de grootste schepen passeren, heeft zich nog nooit een bijna-aanvaring voorgedaan. De pont heeft geen voorrang en de schippers laten het er echt niet op aankomen.

Of een varende deur in de categorie recreatievaartuigen valt, is de vraag. Haast niet te zien, maar de kapitein draagt een kop-telefoon, wellicht om zijn meditatie - *ik reis, hoe doet er niet toe* - niet te laten verstoren door commentaar van de wal.

Op 19 juli kwamen collega's langs met de *Jonge Seun*, de nieuwe zonnepont van Harlingen, voor het eerst onderweg naar zijn thuis-haven. De kans dat de ponten elkaar weer treffen is klein en dus stak men even aan voor koffie. Zoals dat elders in Friesland ook het geval is, ziet men elkaar niet als concurrenten, maar als collega's.

WAT ER ZO LEUK AAN IS

De meeste pontschippers varen al sinds 2011 en kijken elk voorjaar weer uit naar het nieuwe seizoen. Er zijn schippers die over alle wereldzeeën gezworven hebben en schippers die voor het eerst van hun leven een vaartuig besturen. Er zijn er die een universitaire studie hebben afgerond en anderen waren blij dat ze na de LTS eindelijk aan het werk konden. Ze blijven bijna allemaal pontje varen en de dokter doet het niet beter of slechter dan de timmerman. Hoogst zelden moeten we iemand adviseren om een andere bezigheid te zoeken wegens een tekort aan stuurmanstalent.

Wat is er zo leuk aan driehonderd meter heen en weer varen? Even rechtuit voor je weer moet aanleggen en juist daarin schuilt het vakmanschap! Weer en wind willen vaak wat anders met de *Jacob Petrus* dan de schipper, maar die moet de pont zó bespelen dat alle manoeuvres vloeiend en vlot verlopen zonder dat fietsen omvallen of passagiers zich stoten. Ook met harde wind dwars, ook als men wat in de weg staat of verhalen tegen de stuurman afsteekt als hij of zij juist aan het aanleggen is. Met 12 personen en 12

elektrische fietsen aan boord is de pont bijna anderhalve ton zwaarder dan leeg, reageert trager en zet meer door en daar dien je rekening mee te houden.

Het plezier schuilt niet alleen in het varen zelf, maar ook in het karakter van de bezigheid. Als je graag buiten zit in de weidse natuur, als kijken naar voortzeilende wolken, vogels en zo af en toe een passerend schip, genoeg zijn om je gedachten op gang te brengen en wat te filosoferen over van alles en nog wat met je maat, dan heb je al de natuur van een pontschipper.

Dat uiteraard onder het genot van verse koffie op het terras, ook voor komende en gaande passagiers uit de buurt of van heinde en verre die altijd wel wat te vertellen of te vragen hebben.

Onze schippers zijn mannen en vrouwen die een paar keer per week of per maand een halve dag even heel iets anders willen doen dan hun dagelijks werk. Even geen oceanen bedwingen, zakelijke transacties afsluiten, de geraniums water geven of de krantpuzzel oplossen, maar varen met de *Jacob Petrus*.

BEDRIJFSKLEDING

In de najaarsvergadering van 2016 hebben de schippers en de cateringdames gediscussieerd over het dragen van 'bedrijfskleding'. Het schipperspetje is bij lang niet iedereen populair, zeker niet bij dames, een bodywarmer heeft geen mouwen, dus zou een wind- en waterdicht jack wel wat zijn.

Zijlstra Beroepskleding uit Franeker heeft een aantal modellen laten zien, van alle vrijwilligers de maat genomen en toen het 2017 seizoen begon, kregen de schippers een mooi donkerblauw wind- en waterdicht gevoerd jack, overigens zonder kapiteinsstrepen.

De cateringdames, die vaak in de luwte op het terras werken, dragen nu een helder blauw poloshirt. Bedrijfskleding moet comfortabel en praktisch zijn, anders 'vergeet' men het te dragen, maar dat is niet het geval, iedereen is er blij mee.

ONDERHOUD PONT

De *Jacob Petrus* wordt veel intensiever gebruikt dan het gemiddelde plezierjacht met elektrische aandrijving met als gevolg meer slijtage. Aan het begin van dit zevende seizoen zijn de 4 oudste van de 8 AGM gelaccu's vervangen en aan het eind van seizoen kreeg de boegschroef kuren. Eerst flinke trillingen, waardoor een blad van de stuurboord schroef afbrak. De bedieningshendels voor de motoren waren ook niet fris meer. Tijdens de winterperiode is alles hersteld en de aangroeiwerende verf bijgewerkt door de schippers Albert Nauta en Pieter van Lingen. Mocht het nodig zijn, dan wordt externe deskundigheid ingehuurd. Deze kosten worden betaald van onze inkomsten en dan houden we gelukkig nog genoeg over om onze prijzen niet te hoeven verhogen, want het bestuur vindt dat een oversteek zo betaalbaar mogelijk moet blijven, ook voor een gezin.

PINNEN TE DUUR

De prijs van een oversteek is zó laag - € 1 en dat willen we graag zo houden - dat pinnen financieel erg nadelig voor ons is, tenzij we aparte tarieven zouden gaan hanteren voor pinnars. De meeste passagiers weten dat, betalen ook niet met biljetten van 50 euro - dan is het wisselgeld snel op - maar met gepaste munt.

Soms is er iemand die geen geld bij zich heeft en dan is het mogelijk om per GSM te betalen en dat is een gedoe. Men zal

moeten inloggen, ons banknummer en het bedrag intoetsen. Heeft men zelfs geen GSM bij zich, dan wordt het afwassen.

Steekt men vaak over, dan is een abonnement van 15 euro voor een seizoen van ongeveer 150 vaardagen veruit het voordeligst.

GIFT

De stichting Westerhuis Vrouwengasthuis te Franeker schonk ons € 500,- en daar zijn we uiteraard heel blij mee.

JACOB PETRUS MIEDEMA

Regelmatig krijgen we de vraag waarom de pont *Jacob Petrus* heet. Dat was de naam van de laatste pontbaas die van 1950 tot 1963 de hele week - van half zes 's ochtends tot acht uur 's avonds - de kabel-pont heen en weer trok over het kanaal. Voor iets dat we nu een hongerloon vinden, zette hij boerenkarren, koeien en auto's over. Voor fietsers en wandelaars was er een kleinere schuit.

Om zijn grote gezin te onderhouden, was hij er nog melkrijder bij, hield wat vee en verkocht aan huis melk, pap, kaas en boter van de melkfabriek. Zodra de kinderen groot genoeg waren, hielpen ze thuis met van alles en nog wat. Stoer volk dus.

In 1951 verzocht Miedema de gemeente of hij er wat hulp bij kon krijgen om tenminste tussen de middag thuis te kunnen eten met zijn gezin. Na een onderhoud met de burgemeester kreeg hij er een collega bij, want de pontvaart mocht niet onderbroken worden.

Toen de gemeente de pont te duur vond, werd die in 1963 uit de vaart genomen en zo was Kingmatille in tweeën geknipt. Langzaam maar zeker sukkelde het levendige streekje, dat ooit 350 inwoners, veel meer huizen, kleine middenstand, boerderijen en café's had, achteruit tot de paar huizen die er vandaag nog staan.

Het boerderijtje waar de Miedema's vroeger woonden en nu de Wijma's, staat tegenover het begin van de oprit naar de pont.

Foto boven - Het gezin Miedema. Helemaal rechts Sjouk Miedema (1935) die in 2011 de zonnepont de naam gaf van haar vader.

Foto onder - Voorop de pont staat Tjeerd Fokkema en de man achterop met alpinopet en leren jas is Jacob Petrus Miedema. De foto is gemaakt in 1963 door Johannes Doedes de Jong.

YDE VAN DER MEER

Yde is met 81, onze oudste schipper en niet de lenigste meer, maar het varen gaat hem nog goed af. Geboren op het skûtsje van zijn vader, weet hij van kinds af aan dus wat hard werken is. Voor verhalen over vroeger moet je bij Yde zijn.

Hij werd melkvaarder, voer jarenlang door weer en wind met zijn

motorschouw van de boeren naar de melkfabriek, heen met zware volle, terug met lege melkbussen. Je hoeft hem dus niet te vertellen hoe je varen moet.

Later werd hij rijkschoolhouder en generaties in de regio hebben rijles van hem gehad. Nu helpt hij geduldig aankomende schippers vaar-ervaring op te doen.

De boegschroef op de pont is niet aan hem besteed, meestal legt hij aan en vaart weg zonder. Oud vakmanschap dat hij nooit is kwijtgeraakt.

FINANCIERS EN SPONSORS

Weet dat u mede dit project hebt doen slagen en in stand houdt. Vele duizenden maken er elk jaar gebruik van en willen dat niet meer missen! Dank daarvoor!

OVERHEDEN

Provincie Fryslân, EU-POP geld en Verenfonds/BDU, Voormalige gemeenten Franekeradeel, Littenseradeel en Menameradiel.

FONDSEN

ANWB, Stichting VSB Fonds, Stichting Doelwijk, Stichting Herbert Duintjer Fonds, Stichting Juckema - Sideriusfonds, Fonds Bolsward - Dronryp 1963, Stichting VSB Fonds, Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij, Stichting Multifunctioneel Bedrijvencentrum Westergozone, Wonen Noordwest Friesland.

SPONSORENDE BEDRIJVEN

Rabobank Noordwest Friesland - Leeuwarden, Drukkerij Draaisma - Dronryp, Recreatiepark Bloemketerp - Franeker, Dygra Lichtreclame - Dronryp, Jelle de Boer Keukens op Maat - Dronryp, Auto Haaima BV - Franeker, Douwenga Gevelrenovatie & Voegbedrijf - Franeker/Zweins, Kuiper Verzekeringen - Heerenveen, Ontwerpstudio Jukkema - Dronryp, Mannen van Staal - Leeuwarden, Multiship Holland BV - Harlingen, Phiro Kappers vof - Franeker, De Stadsherberg - Franeker, Fietsspecialist Van Der Woude - Franeker.

ADVERTEERDERS IN DE FOLDER 2017

Adolfs Boat Business - Skingen, De Korenaar - Franeker, It Noflik Stee - Zweins, Slagerij Terpstra - Franeker, Stockmann Wonen & Meer - Dronryp

Dit is een uitgave van de Stichting It Pontsje Werom
Secretariaat: Keimptilsterdyk 8, 9035 VL Dronryp
www.fietspontkeimpetille.nl
www.facebook.com/fietspont.keimpetille
pontsjewerom@gmail.com

Tekst en grafische vormgeving:

Henk Jukkema

Foto's: Albert Nauta, Daam van der Leij,
Henk Jukkema

Druk: Draaisma Druk & Print, Dronryp

